

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedijerja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenemli nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 143.

V Ljubljani, v sredo 24. junija 1896.

Letnik XXIV.

Slovenski socijalni demokratje.

Zadnji „Delavec“ je odkril jasne namene, katere ima socijalna demokracija povsod in tudi na Slovenskem. Zatreji hočejo cerkveno in svetno oblast, pripraviti hoté ljudi na upor proti obema, da ju uničijo, potem se začno že na zemlji socijalno-demokratska nebesa, seveda le za židovske socijalno-demokratske voditelje!

V članku „Klerikalizem“ se norčuje najprej iz škofov ter se spodtika nad tem, da si upajo škofje vernikom dajati navodila gledé čitanja časopisov. „Delavec“ piše: „Upamo, da bo pač vsakdo sprevidel, da je taka samooblast škofov skrajna predrznost... Oni (škofje) povzpeli so se že do take stopinje besnosti in ošabnosti, da zahtevajo od naroda, da naj čita le one liste, kateri so pisani v njih smislu, ako pa bode čital liste, ki nasprotujejo ti njihovi napetnosti, tedaj pregreši se pa smrtao. Goriški nadškof znašel je tedaj novi greh in njegovi verni sluge ne bodo dajali najbrže odveze onim ubogim grešnikom, kateri bodo otežkočili svojo dušo s tem novim grehom. Ti ljudje menda mislijo, da je človek živina, da nima nobeden drugi pameti in razuma, kakor le oni sami; njim je dovoljeno čitati vse liste, narodu pa ne. Toliko svobode imamo pa še vendar v Avstriji, da smemo čitati liste, katere sami hočemo, ne pa samo one, katere nam bodete blagovolili vi diktirati.“

Zanaprej torej po „Delavčevem“ mnenju nimajo škofje več nobene pravice, svojih vernikov poučevati, ampak imajo besedo samo socijalni demokratje, vzlasti kaki mlekozobi vseučiliščniki, ki pišejo članke v „Delavcu“, namestu da bi se učili svojih strok!

Nadalje „Delavec“ proslavlja francosko revolucijo kot ideal, katerega v blagor človeštva želi vres-

ničiti tudi v prihodnosti, piseč: „Našli so se pa na Francoskem možje, kateri so uvideli, da tako ne gre več naprej in ti začeli so buditi narod, da se je jel zavedati svoje človeške časti, in ga pripravljati na revolucijo. Ko trpinčeni narod ni mogel več prenašati strašnih bremen, tedaj se je obupno vzdignil; revolucija je razvila svojo krvavo zastavo in zahtevala kategorično, da se odpravijo vse predpravice duhovstva in plemstva. Sedaj oglasili so se pa takoj „človekoljubni duhovniki“; sprevideli so namreč, da je odklenkalo njihovemu gospodstvu, in zato klicali boga in hudiča na pomoč zoper može, kateri so vodili vstajo. Povsodi so vpili, da je vera v nevarnosti, da jo je treba do zadnje kaplje krvi braniti; ali vse to bil jim je le plašč, pod katerim so se borili za svoje predpravice.“

Tako se v socijalno-demokratskem smislu potvarja zgodovinska resnica! Da celo v francoski revoluciji ni bila vera v nevarnosti po mnenju „Delavčevem“, temu se ne bomo čudili, tudi če pomislimo, da so tedaj francoski revolucionarji odstavili celo — Boga! — Vera seveda v kljub temu ni bila v nevarnosti!! — Kedor stvar tako umeva, tak seveda nobene vere imeti ne more in pri takem vera ne more biti nikoli v nevarnosti. „Delavec“ potem napoveduje boj klerikalizmu na Slovenskem in upa na konečno zmago socijalne demokracije, rekoč: „Potem vam ne bode nič pomagalo, ako bodete še tako vpili, da ste „gospodovi maziljenci“, „od sv. duha postavljeni in razsvetljeni“, da se človek smrtno pregreši, ako se vašemu počenjanju ustavlja, kajti narod spoznal bode, da ste vi sami največji — greh, kateri je povzročil na svetu največ bede in solz“. Krščanstvo torej, cerkev katoliška in nje duhovstvo, to je po nauku socijalnih demokratov greh in sicer jedini greh, ki se ima zatirati z vsemi silami — Tako pisarjenje v domačem jeziku mora vzdramiti

vse dobro misleče verne Slovence ter jih buditi na delo za duševni in gmotni blagor narodov. V prvi vrsti seveda morajo svojo dolžnost spolnovati duhovni, da z besedo in vzgledom dokazujejo narodu, da je njegova rešitev le v življenju po naukih katoliške vere. Ako duhovni tako delajo, tedaj so nepremagljivi po besedah sv. Ciprijana, ki pravi: Duhovna, ki se drži evangelija Kristusovega in njegovih zapovedij, lahko umorite, premagati ga ne morete nikoli!

Papeževu posredovanje.

Crispi je do najnovejšega časa veljal kot opora trodržavne zveze. Polagoma je prodrlo prepričanje, da tudi Crispi ni nenadomestljiv in da je sploh politično mrtev. In tako je umevno, da celo proticerkveni časopisi odobravajo posredovanje papeža Leona XIII. pri abesinskem negušu, da izpusti 2864 italijanskih vojakov. Tako liberalna „Kol. Ztg.“ odločno zavrača Crispijevo glasilo, ki očitajo Rudinijevi vladi, da je papež s svojim posredovanjem ponižal Italijo. Torej niti dobrote nočejo italijanski framasoni iz papeževih rok.

V zbornici italijanski je večina živahno odobraval Rudinijevo izjavo glede papeževga koraka in vatikansko glasilo „Osservatore Romano“ piše tem povodom: „V zbornici se je naglašalo, da država ne more za vse skrbeti, in v najtežavnejših slučajih je potrebna podpora cerkve. Da kličejo le tedaj cerkev na pomoč, ko je država v največji zadregi, ni čudno, ker resnica le počasi prodira o stvari, o kateri sta sovraštvo in nevednost razširila toliko predsodkov in nagromadila toliko težav. Akoravno je nemogoče na mah odstraniti vse težave, vendar vidi imenovani list več upanja v bodočnosti. Piše namreč:

LISTEK.

Izlet v Pompeje in na Vezuv.

(Spisal Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Komaj smo se postavili na lastne noge, že smo bili v novi zanjki. Iz neke luknje so prilezli štirje kosmati možaki proti nam. Vsak je imel v roki ože in debelo gorjačo. Ali nas bodo vesili, ka-li?

Začeli so nam z vso zgovornostjo dokazovati, da je dalje naprej tako slab pot, da sta človeku premalo dve nogi; oni nas bodo vodili, oziroma vlekli za ože, in če treba, tudi nosili. Ko smo jih pa vkljub temu odločno odbili, so se nam pomilovalno smejali, češ, da ne poznamo Vezuva in še radi jih bomo na pomoč klicali.

Naš dobri „guida“ (vodnik) je potegnil ž njimi, mesto da bi nas branil. Izgovarjal se je, da mora pri konjih ostati, da je pot prehud, da je on svojo dolžnost storil, zdaj si moramo najeti druge vodnike itd. Lakonično se je vsedel na kamenje in nas pustil iti same. Še le ko smo mu grozili, da ga bomo tožili, vzdignil se je počasi in leno korakal za nami. A tudi njegovi zlahtni bratci so si loma lezli za nami. Ko smo jih znova odločno odbili, začeli so se pomikati nazaj, preklinjajoč in pljujoč za nami, kakor je že navada pri teh ljudeh.

Komaj smo se iznebili jedne uši, začela nas je nadlegovati druga. Vodnik je privlekel zopet na dan velevažno vprašanje o bakšisu. Nič manj ni zahteval kakor deset lir. Ko smo mu dokazali, da je vse plačano, začela se je burna debata, kakor v ogerskem parlamentu, kadar gre za „skupne“ troške.

Na srečo ni to dolgo trpelo, ker mu nismo hoteli odgovarjati na njegove interelacije, moral je vtihniti. Tudi sape nam je naposled vsem skupaj primanjkovalo.

Vspenjali smo se med ostrim kamenjem kakor koze. Opravljeni smo pa tudi bili bolj za kak mestni park, kakor za Vezuv. Imeli smo lahke mestne črevljičke, brez palic, jeden tovariš iz Kolina je še imel celo talar; dežnike sta imela tudi samo dva. Najbolj smo pogrešali palice. Naš skrbni restavrant nas je poučil, da ni treba jemati palic s seboj, ker za to poskrbi vodja. Toda pri tej obljubi smo mi ostali vendar brez „lesene pomoči“.

Da bi bil „malheur“ popolen, začelo je še dežiti, kakor za plačo, zgoraj višje pa celo snežiti.

Na „ognjeni gori“ pa sneg, to je tudi nekaj! Nekaj dni poprej je še bil ves Vezuv bel, ker je pa med tem prva zaloga pošla, poslali so nam drugo.

Kakor pijanci smo se spodtikali ob ostrem kamenju, trudni in mokri znotraj od potu, zunaj pa

od dežja in snega. Neprijazno vreme nam je zakrilo ves razgled, gosti oblaki so se razpenjali pod našimi nogami nad kampanijsko ravnico.

Polagoma smo prišli na prava ognjena tla. Okoli nas se je povsod kadilo iz zemlje, veter je ves dim tiščal na zemljo, da smo komaj dihal. Čez dobro uro smo prilezli do neke bajte.

Napis v štirih jezikih nam je povedal, da se tukaj plača vstopnina in da brez uradnega vodje ne sme nikdo dalje. Kraj je več ali manj nevaren, večkrat se je že nesreča zgodila, zatorej je izkušen vodja potreben. Vstopnina je pa precej visoka; ako je v družbi pet oseb, plača vsak 2 liri 50 centez., jeden sam pa plača veliko več.

Nastopili smo še zadnjo pot. Snežene kepe so se nam zaletavale v obraz kakor muhe in ostri sever je bril, kakor bi bili kje v Sibiriji. Kmalu smo prišli do razpoklin, iz katerih je puhtelo goreče žveplo. Tla, po katerih smo hodili, so napravile najnovejše vulkanske sile. V obče se vrh Vezuva pogostoma menja, sedaj se zviša, pa zopet zniža, raztrga in zopet zasuje.

Zatorej se tudi njegova višina ne da natanko določiti. Glavni severozahodni del „Monte Somma“ s svojim vrhuncem „Punta del Nasone“ meri 1110 do 1116 metrov višine. Kot med morskim površjem in Vezuvovo strmino iznaša 10 stopinj.

5 h. 10 m.

„Z upanjem presojamo prvi korak očetovske ljubezni papeževe na grudastih in negotovih tleh, na katerih so skušali ločiti cerkev od države. Sreče je pridobilo duha in prisojali so plemenitemu in nesebičnemu koraku očetovske ljubezni večjo važnost. Spoznali so v tem koraku dejanje očeta in papeža, v katerem je poosebljena cerkev in najvišja avtoriteta. V tem pa obstaja neločljivost cerkve od papeža in neločljivost cerkve od države. Počakajmo še: počasi prodre tudi prepričanje, da se Italija ne dá ločiti od papeža.“

Tudi mi nismo toliko optimisti, da bi v najbližji prihodnosti pričakovali popolne sprave med Vatikanom in Kvirinalom, vendar je že dobro znamenje, da nasproti Crispijevemu pristašem v zbornici zakliče vatikanski list: „Rudinijeva vlada ostane, in prav stori, ako ostane.“

Rudini je v svoji izjavi glede frimasonskih lož, ki so bile prva opora Crispijeve slave in oblasti, pokazal osebno spravljenost, in „čudno znamenje časa“ je, kakor piše neki merodajni liberalni list, da so se letos po večletnem prestanku vršili v Rimu sprevedi sv. R. Telesa dan. Radikalni „Don Chisciotte“ se celó boji, da bi utegnili „klerikalci“ siliti v zbornico.

Tako daleč v Italiji razmere še niso dozorele, ker se katoliki še niso zjediniili v „politični akciji“. Da je papeževo posredovanje za italijanske ujetnike velikega pomena, kaže tudi govor pravosodnega ministra Koste nasproti opoziciji, ko je rekel mej drugim:

„Velike koristi bi bilo, ko bi se svetna in cerkvena oblast zjediniili, da rešita najnujnejša socijalna vprašanja“. Tudi to izjavo je večina v zbornici živahno odobraval. Stari sovražniki cerkve so se očevidno ohladili ter računajo s papeštvom, katero so bili proglasili mrtvim. Papeževo pisanje do neguša sicer še nima dejanjskega vspeha, ker odposlanca prideta šele koncem tega meseca do njega, toda že nesebični korak papežev odobrujejo in z veseljem pozdravljajo trezno misleči krogi v liberalnih taborih.

Potovanja k milenijski razstavi v Budimpešto.

Iz Zagreba, 19. junija.

Banova okrožnica glede milenijske razstave ni ostala brez posledic. Naši veliki župani in kotarski predstojniki dobro razumijo, kako je treba vršiti zapovedi svojega višjega gospodarja, katerega vroča želja je zdaj le ta, da čim več naroda potuje v Budimpešto. Prvi veliki župan, ki je hotel proslaviti spomin mažarskega milenija s svečano izjavo, je bil varaždinski. Le ta je v županijski skupščini predložil, da se pošlje ogerskemu zboru izjava radosti in veselja te starodavne hrvatske županije prigodom mažarskega milenija.

Mažari so vsprejeli to izjavo z velikim oduševljenjem, prav jim pa vendar ni bilo, ker je omenjena izjava poslana zboru po hrvatskem ministru in ne neposredno na zbor. Mažari zahtevajo, da naj tudi hrvatske županije občijo le neposredno z ogerskim zborom, kakor to delajo ogerske županije.

Naposled smo prišli do cilja svojega potovanja, do glavnega kraterja. Vodja nam je skrbno pokazal, kje naj obstanemo, da se ne bi prepadu preveč približali, ker on mora jamčiti z lastnim življenjem za vsakega popotnika. Grozen prizor pa nas tudi ni vlekel preblizu.

Ravno je potegnil nasprotni veter in nam zaglaval obraz ves dim in smrdljivi sopar. Mislil sem, da se moramo zadušiti. Drug drugega nismo videli, slišalo se je le kašljanje; gosti dim nam je zastavljaval sapo. Najrajši bi človek bežal iz strašnega mesta, ali kam? Če prestaviš nogo, se lahko zaletiš v brezno.

Za nekaj trenutkov je vendar oster veter obrnil dim na drugo stran in nam prinesel čistega zraka. Sedaj smo se oddahnili in zrl pred seboj grozen prizor. Kakor bi bil pekel odprt pred nami! Velikanski objem belega dima se vzdiguje iz ostrčja zemlje; po noči se vidi celo iz Neapolja ogenj, ki pa ni plamen, marveč goreča lava v globočini odseva v gostem dimu. V obče pravi plamen ne šviga iz ognjenika, ker pod zemljo ne kurijo — s slamo, marveč pri večjih erupcijah leti goreča lava visoko v zrak in se od daleč zdi kakor plamen.

(Dalje sledi.)

skim zborom, kakor to delajo ogerske županije. To je pa čisto krivičen in za Hrvate nevaren zahtev, kajti iz njega se morejo izcimiti nevarne posledice za hrvatski ustav. Mažari morejo zahtevati, da se spremeni naša nagodba tako, da se poslanci volijo neposredno v ogerski zbor. Za zdaj Hrvati tudi po neposredni volitvi ne bi morda dobili gorjih poslancev od sedanjih iz hrvatskega zbora voljenih, sčasoma pa bi se moglo zgoditi, da dobé čisto svoje ljudi, posebno v Slavoniji, kakor je to že bilo za cesarice Marije Terezije, ko so slavonske županije popolnoma se združile z ogerskimi. Mažarom tedaj ni bila dostatna samo izjava varaždinskih skupščinarjev, ki proslavljajo tuje svečanosti na svojo sramoto, marveč bi radi od njih še večje ponižanje, da stopijo namreč v neposredno zvezo z ogerskimi oblastmi, svoje pa da prezrejo. Ni li to za nas najbolj nauk, da ljubezen naša do Mažarov ne prekorjači meje opreznosti, s katero nam je treba varovati naše pravice, da jih slednjič ne izgubimo popolnoma v naši nejednaki borbi.

Ce se je podviral varaždinski župan, da s čestitko svoje županije razveseli Mažare ter tako udobrovolji tudi svojega gospodarja, pokazali so veliki župani iz Slavonije, posebno požeški in virovitički, kako je treba vršiti višjo zapoved. Po svojih kotarskih predstojnikih so izposlovali, da sta se odpeljala dva polna vlaka ljudi v Budimpešto na razstavo. Le ti so banovo okrožnico razumeli v pravem smislu. Vse kar je službenega se je moralo pokoriti njihovi odredbi. Občinski župani in drugi občinski činovniki, učitelji in drugi kolikorkoli od politične oblasti odvisni morajo se se morali pripraviti na pot. Potni stroški so se izplačali iz občinskih in imovnih blagajen po nalogu kotarskih oblastij. Zbralo pa se je takih potnikov na tuji račun čez tisoč. Morete si misliti, da potem takem tudi stroški niso majhni. S tem pa še stvar ni končana, nego požeški veliki župan pl. Jurković, ki je ob enem predsednik odbora za hrvatsko razstavo, pripravlja iznovi tako potovanje iz drugih krajev svoje županije, a posnema ga tudi ovirovitički veliki župan Cseh, ki pripravlja tudi tak izlet v Budimpešto iz Oseka. — Gotovo je, da se oglasijo sčasoma tudi drugi veliki župani s takimi sijajnimi (!) deli svoje uprave, ki je tako skrbna za proslavo mažarskega milenija, dočim velik del naroda njim poverjenega kruha strada, kakor to trdijo verodostojne priče iz teh krajev.

Ti veliki župani in kotarski predstojniki dohajajo zdaj mej narod na občinske sednice, da jih pregovore za to potovanje na razstavo, kadar pa narod zadene kakšna nesreča, takrat so pa le redki mej njimi, ki se žrtvujejo ter prihitijo v pomoč. Ko je lani strašna povodenj pokončala velik del Posavine, nismo slišali, da bi se bil kateri teh gospodov odlikoval ter pomagal narodu, še manje pa se je kedo zavzel hotel za siromašni narod, da mu prekrbi kakšno podporo pri deželni vladi. Kar čudili smo se, ko smo brali o veliki škodi vsled povodnji, a da se o tej grozni katastrofi ni izustila nobena beseda niti v hrvatskem, niti v ogerskem saboru, ter narodu preskrbela kaka pomoč. Kakor fatalisti so prepustili dotični faktorji siromašni narod žalostni svoji usodi. In zdaj zahtevajo od istega naroda, da plača svoj del za omenjeno potovanje v Budimpešto!

Vladini časopisi seveda v zvezde kujejo modrost in previdnost teh upravnih činovnikov, ki hočejo s temi svojimi čini pokazati hrvatski opoziciji in tudi Mažarom, kako vroče bijejo srca hrvatska za mažarski narod. Ta potovanja v mažarsko Meko imajo pokazati in dokazati, da je ono, kar se je lanske jeseni dogodilo v Zagrebu z mažarsko zastavo, le otročarija in da je le mala peščica nezadovoljnih Hrvatov s to protimažarsko manifestacijo zadovoljna, dočim vse drugo drži z Mažari. Ta potovanja so po izjavi vladinih listov velika tolažba tudi za narodno stranko, kateri mažarska opozicija včasih oponaša, da Hrvatska vendar le še sedaj ni umirena, kakor ona trdi, kajti hrvatski opozicijski časopisi to jasno dokazujejo z raznimi pojavi iz narodnega života hrvatskega.

Ne tožijo se sedaj zastoj vladini časopisi na opozicijo, da ona še vedno združbo dela med Hrvati in Mažari, ker se tako prezirno piše proti mileniju po opozicijskih listih. Mažari pa morejo zdaj lahko sprevideti, pravijo „Narodne Novine“, da je narod hrvatski za njih, ker potuje tako številno v Budimpešto, da se tamkaj prepriča o pravem patriotizmu, katero goji edina narodna stranka v pravem zmislu nagodbe. A ravno to ni resnično,

kar trdi ta vladni list. Narod potuje v Budimpešto po komandi višjih in na občinske stroške, kar bode moral seveda narod zopet sam plačati pri davkih.

Da pa stoji narodna stranka na temelju nagodbe, to že zdavnej nobeden ne veruje, kdor pozna delovanje njeno. In ravno proslava milenijskega mažarskega nam je zopet dokaz, da se narodna stranka ne drži nagodbe, ker sili Hrvate, da sodelujejo pri njej, če tudi se njih nič ne tiče. Narodna stranka je ravno pri tej priložnosti pokazala, kako malo ceni to tolikokrat omenjeno nagodbo.

Ona se ni vzprotivila milenijski postavi, ki je sklenjena tudi v ime hrvatske, premda se Hrvatov milenij nič ne tiče, pa bo morala Hrvatska po tej postavi plačati za svečanosti in razstavo najmanj dva milijona goldinarjev. Vrh tega narodna stranka ni znala preprečiti, da dalmatinsko in slavonsko zastavo ne nosita pri svečanem obhodu mažarska magnata, kar mora žaliti narodni ponos hrvatskega naroda. Ko bi se hrvatska narodna stranka zares držala nagodbe, ne bi trebali Hrvati prisiljeni potovati v Budimpešto, nego bi se po svoji slobodni volji odločili za ono, kar je prav in pravično, namreč ceniti in braniti svoje, pa spoštovati tuje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. junija.

Gospodska zbornica ima jutri svojo poslednjo sejo v tem zasedanju. Rešilo se bode, kakor že objavljeno, nekaj manjših predlog, katere je obravnavala poslanska zbornica v zadnjih sejah. Koncem te seje ali pa drugi dan, v petek, dne 26. t. m. se zaključi spomladansko zasedanje državnega zbora.

Sprememba v dunajski nuncijaturi. V včerajšnjem tajnem konzistoriju je imenoval papež mej drugimi tudi dosedanjega dunajskega apostolskega nuncija monsig. A. Agliardi-ja kardinalom ter ga premestil v Rim. Monsign. Agliardi je prišel na Dunaj v začetku leta 1893 kot naslednik monsig. Galimbertija, ki je bil 16. januarja istega leta imenovan kardinalom, ter je opravljal toraj tri leta in pet mesecev službo apostolskega nuncija v Avstriji. V tem času je moral prestati mnogo neprijetnostij posebno z mažarske strani. Prihodnjo soboto izvrši cesar v dvorni cerkvi obredne slovesnosti in 30. t. m. se kardinal Agliardi slovesno poslovil od našega vladarja. Njegovim naslednikom je imenovan, kakor smo že včeraj poročali, nadškof Taliani, ki je bil zaporedoma avditor pri nuncijaturah v Monakovem in Parizu ter poslednji čas v Rimu, koder je zavzemal tudi častno mesto vikarija pri kapitelju sv. Janeza Lateranskega. Novemu zastopniku sv. Očeta v Avstriji želimo, da bi ne moral prestati toliko občutnih krivic, kakor njegov odhajajoči prednik kardinal Agliardi.

Prvi shod volilcev pete kurije na Dunaju. Na ponedeljek zvečer je sklicalo dunajsko socijalno-demokratsko osrednje vodstvo shod volilcev drugega volilnega okraja, ki dobe po novem volilnem redu za državni zbor volilno pravico v peti splošni skupini. Shod je bil po poročilu dunajskih listov dobro obiskan. — Na dnevnem redu je bilo vprašanje o sedanjem in bodočem parlamentu. Govoril je jedini dr. Adler, ki ves „gori“ za blagor delavskih stanov. — Govornik najpreje naglašal, da vlada popolno pravilno ravna, ako še ne razpusti sedanjega državnega zbora, ker z njim lahko dela, karkoli se ji zljubi. Novi parlament bode štel 72 novih poslancev, za katere se bode bil hud boj, boj, ki gotovo več zasluži, nego to malenkostno drobtino. V zbornici sami se ne bode veliko spremenilo, le da izgube takozvane „ljudske stranke“ svojo veljavo. Dokler udrihajo po židih, se jim prav dobro godi, toda ko pride do resnega dela, je po njih. Krščansko-socijalna stranka niti s prstom ni ganila za volilno pravico pete kurije, izrabiti jo pa hočejo kljub temu in ravno s temi ljudmi se nam bo boriti pri prihodnjih volitvah. Nikakor ne smemo dopustiti, da bi želi naši nasprotniki, kar smo mi vsejali, in vsled tega se moramo boriti z vsemi mogočimi sredstvi. Ni res, da bi bila naša stranka uboga, nemška socijalno-demokratska stranka ima denar za vse in taka mora postati tudi naša. — S temi besedami je navduševal židovski agitator svoje volilce, zaslepljene delavce. Na njegove neslane trditve odgovarjamo le tole: Ko bi bila samo socijalna demokracija merodajna v zbornici, bi še danes ne imeli te drobtinice volilne pravice, katero nam je dovolil državni zbor, in drugič krščansko socijalna stranka se bode

bojevala na podlagi krščanske pravice, ki bode gotovo preje zmagala, kakor pa židovski, prigoljufani milijoni. Kar se pa tiče delavnosti vaših nasprotnikov, opozarjamo samo na dunajski mestni zbor, koder se razločno vidi, kdo je ljudski prijatelj.

Odgovor barona Banffyja na interpelacijo glede dr. Luegerjeve agitacije proti Mažarom ni povsem zadovoljil interpellantov, kajti poslanca Hollo in Meszlenyi sta pričakovala, da bode ogerska vlada naravnost napovedala vojsko dunajskim antisemitom. Odgovor ministerskega predsednika se glasi nekako takole: Ministerski predsednik je mnenja, da je način in smer postopanja „onega gotovega“ Luegerja tak, da ni vredno o tem resno razpravljati v zbornici. Agitacija dr. Luegerja je taka, da ona ne more na nas imeti nikakega vpliva. Minister pripozna, da je v Avstriji to vprašanje velike važnosti, toda iz tega še ne sledi, da bi mi morali storiti v tem oziru kake korake. V kolikor pa vpliva Luegerjeva agitacija na razmerje mej Avstrijo in Ogersko, je dolžnost avstrijske vlade, da postopa proti nji zakonitim potom. Sicer pa ni dvomiti, da se ne bi storili potrebni koraki. Samo na poročila raznih časnikov se vlada ne more ozirati. Gotovo ni prijetno, ako se hujska proti Ogerski, toda iz tega še ne sledi, da to ni mogoče. Minister izjavi nadalje, da bi lahko prebral cel govor posl. Ugrona, v katerem se še ostudneje napada Avstrija in njena vlada. (Klici: „Kako je mogoče ta dva primerjati?“) Ako poslanec Hollo trdi, da zavzema dr. Lueger uradno mesto, se ne sme prezreti, da je on izvoljen uradnik avtonomne mestne občine in ob jednem član državnega zbora, in toraj kot tak uživa popolno govorniško slobodo. Konečno je ministerski predsednik izjavil, da ne ve ničesar o brezplačnem razširjanju antisemitskih listov, kakor tudi ne o kakih antisemitskih agitatorjih in agentih, ki baje hodijo po Ogerskem. — Ministerski predsednik je sicer preveč preziral vrednost dr. Luegerjevega delovanja, vkljub temu je pa vendar občutno udaril prenapeta mažarska rogovileža.

Rimska kurtija ogerskim škofom. Kongregacija za škofovske zadeve je ogerskim škofom poslala navodilo, ki je ravno v sedanjih razmerah posebnega pomena. V uvodu obžaluje kongregacija, da jih je mnogo med duhovniki, ki se bojé truda in boja. Ti so krenili s pravega pota ter iščejo v prvi vrsti svetnih koristij. Na Ogerskem je treba utrditi disciplino, da morejo skupno z orožjem pravice voditi ljudstvo v boju. V ta namen morajo škofje skrbeti za dobro vzgojo duhovnikov v semeniščih; izbirati morajo učene, modre in vzgledne ravnatelje, da morejo v besedi in dejanju voditi mlade klerike. Kot spiritalne naj nameščajo starejše, resne, izkušene in za božjo čast vnete duhovnike. Isto velja o profesorjih. Škofje naj pazijo, da se ne vtihotapijo v duhovski stan osebe, ki iščejo morda le dobička in časti, ne pa pravega znanja. Duhovske vaje naj se ponavljajo, če mogoče, vsako leto. Župniki in njihovi pomočniki naj vestno izvršujejo stanovske dolžnosti v spovednici, na propovednici, v šoli, pri bolnikih itd. Duhovniki naj širijo in podpirajo z govori in dobrimi časniki katoliška društva ter splah poživljajo katoliško zavest. Veroučitelji na gimnazijah naj so učeni in vzgledni duhovniki, ki morejo z besedo in dejanjem učenca navajati k verskemu življenju. Na vseh gimnazijah z istim učnim jezikom naj se vpelje tudi jedna in ista učna knjiga za veronauk. Škofje naj skrbé, da se svetni učitelji ozirajo na verske nauke, da vero spoštujejo in po moči podpirajo veroučitelja. V ta namen naj bi škofje skušali vplivati pri izbiri šolskih knjig. Škofje se naj potrudijo, da dobé nazaj vseučilišče v Pešti, katero je ustanovil slavi kardinal Peter Pazmany. Mej tem pa naj škofje poskrbé, da se ob nedeljah in praznikih vseučiliščnikom znanstveno propoveduje o onih verskih naukih, ki se ravno sedaj pobijajo in zanemarjajo v javnem in zasebnem življenju. Vsega priporočila vredna so na višjih šolah dijaška društva, ki pospešujejo dobro versko življenje. Ker so o krščanski državi, državljanskih dolžnostih, ljubezni do domovine itd. razširjena napačna mnenja med omikanci, zato naj cerkveni govorniki razpravljajo dotične cerkvene nauke, osobito okrožnici „Immortale Dei“ in „Sapientiae christianae“. Škofje naj odločno zahtevajo od župnikov in katehetov, da se sicer v ostalem pokoré državnim zakonom, toda otrok, ki ne znajo mažarskega jezika, ne poučujejo preje v tem jeziku, dokler ga popolnem ne znajo. To zahteva večni blagor otrok in korist države. Župniki in njihovi pomočniki se v

cerkvenih zadevah smeje le tedaj posluževati mažarskega jezika, ako so prepričani, da jih verniki tudi dobro razumejo. Ako verniki govoré razne jezike, naj se župniki potrudijo, da jim besedo božjo oznanjujejo v njihovem jeziku. Ker kulturna društva nimajo nobenega katoliškega značaja, naj župniki skrbé, da se njihovi verniki v teh društvih ne okužijo s strupom indiferentizma. Velike koristi je, da posamezni kraji imajo katoliške časnike, in ne samo v mažarskem jeziku, temveč tudi v onih, ki so ondi v navadi. Da se vse to izvrši, na to naj pazijo škofje pri svojih vizitacijah. Cerkevne beneficije naj podeljujejo le vrednim prosilcem, ali posredujejo, da jih le taki dobé.

Bolgarija in makedonski shod. Minulo nedeljo se je vršil že davno napovedani makedonski shod v Deotisu, malem mestecu v Bolgariji. Priredil ga je, kakor znano, osrednji odbor in pričakovati je bilo z ozirom na važnost shoda mnogobrojne udeležbe. Toda ta nada se ni uresničila, kajti navzočih je bilo zelo malo vdeležnikov in zastopnikov zatiranega ljudstva. Najboljše, kar je bilo opaziti pri tem shodu, je bil vzgleden red in policija niti ni bila navzoča. Shodu je predsedoval znani Cankov, govorila sta pa mesto šestih napovedanih govornikov le vladni pristaš poslanec Mihailovski in Radoslavovist Ivančev. Konečno se je vsprejela že znana resolucija, v kateri se zahtevajo od turške vlade stroge preosnove v zboljšanje neznosnega položaja. Da vdeležba ni bila taka, kakoršne bi bilo želeli, je največ vzrok bolgarska vlada, ki je povsodi tajno odvrčevala ljudstvo od naznanjenega shoda ter se hotela s tem prikupiti turškemu sultanu. Zavedno prebivalstvo ji toraj ne more biti hvaležno za tako postopanje. Mesto da bi se vlada v prvi vrsti postavila v bran zoper velike krivice, ki se dogajajo prebivalstvu, si predrzne le še podpirati turško vlado v njenem nečloveškem počenjanju. V ožgled temu se ni nikakor čuditi, ako se poroča iz Makedonije zopet o novih, sedaj še neznatnih nemirih, ki bodo pa postajali tem obsežnejši, čim dalje se merodajni faktorji resno ne poprimejo nujnih preosnov.

Angleška vlada je storila predvčeranjim zelo nepremišljen korak, kateri provzroča veliko radost pri opoziciji, nasproti pa hud udarec zanj in njeno stranko. Naučni minister je namreč po 40 dnevni debati umaknil šolsko predlogo s pripombo, da je radi pomanjkanja časa ni možno rešiti v letošnjem letu. V tem pa tiči vse drugačen vzrok. Vlada se je v svoji preveliki in nespametni bojzljivosti zbala opozicije ter jo ni znala drugače potolažiti, kakor da je umaknila predlogo, ki bi bila, ako bi jo vsprejela zbornica nespremenjeno, zelo važen zakon za angleško šolstvo. Se celo vladi nasprotne stranke si ne morejo tolmačiti vladnega postopanja, kajti z večino 145 glasov bi bila vlada brez posebnih ovir izvedla svoj namen. Največja krivda zadene seveda naučnega ministra Gorsta, ki bode najbrže za to svoje delo moral pobrati kopita in iti, od koder je prišel.

Cerkveni letopis.

Cerkev sv. Janeza Krstnika na Suhi pri Škofji Loki.

Ako greš z loškega kolodvora „na Trati“ proti mestu, stoji ti ob levi roki dober streljaj pod cesto na samem lična cerkvice z visokimi gotskimi okni in primeroma širokim renesanskim zvonikom. To je cerkev suška, podružnica mestne fare Loške. Vas Suha stoji nižje od cerkve proti Sori. Če te pot vodi tod mimo ob uri zvonjenja, doni ti iz lin nasproti izredno lepo ubrano in milo zvonjenje, kakoršno slišiš malokje na podružnicah. Pred cerkvijo je prostorna lopa z okroglimi loki, pozneje prizidana. V cerkvi je lično vse: tlak, klopi, trije rokoko-altarji itd. Toda zaradi vsega tega bi je ne opisavali; nekaj drugega je, kar jo dela znamenito. To je stari gotski prezbitirij, pokrit čez in čez s starimi slikami. Z ozirom na znamenitost teh slik zdi se nam ta cerkev premalo poznana.

Nikjer je nismo našli še omenjene. Tudi v Flisovih zelo čislanih in premalo kupovanih „Stavbinskih slogih“, ki ima celo manj znamenite cerkve popisane, je pogrešamo.

Mi ne pišemo znanstvene ocene, marveč le spomniti hočemo nanjo zanimajoče se kroge. Menimo, da ni brez vrednosti za zgodovino umetnosti na Kranjskem. Prezbitirij je močno podoben onemu cerkve sv. Janeza Krstnika ob bohinjskem jezeru,

samo da je večji in bolj ohranjen. Sploh smo težko kje videli stare slike tako dobro ohranjene kakor tukaj. Skoro povsodi so ali prebeljene ali jih je kak mazač skazil. Tu so skoro nedotaknjene. Gledé starosti jih ne moremo primerjati z onimi v Bohinju, ker jih pišoč nimamo pred očmi niti teh niti onih. Značaja pa so istega. Mnogo je prav istih slik — kolikor se spominjamo — v obeh cerkvah: simboli evangelistov, dogodbi iz Jezusovega življenja itd. Završen je prezbitirij, kakor navadno pri naših gotskih cerkvah, s tremi stranmi osmokota in štirimi šilastimi okni. Rebrovje na svodu je gosto. — Ladija, poznejše delo, imela je prej preprosta čveterokotna okna in ravan strop. Pred dvema letoma bila je jako ukusno v gotskem slogu predelana. Ni sta si sicer ladija in staro-častitljivi prezbitirij v popolnem soglasji, vendar tvorita krasno cerkvico, ki ki bo še lepša, ko dobi menda barvana okna.

Katoličani v Bosni in Hercegovini.

Pred kratkim je izdala bosanska vlada knjigo, v kateri nam podaje natančno statistiko okupiranih dežel, pod naslovom: „Glavni rezultati popisa žiteljstva u Bosni i Hercegovini od 2. aprila 1895.“

Knjiga je sestavljena na podlagi natančnega in marljivega delovanja statističnega oddelka deželne vlade, pod predsedstvom skrbnega načelnika Ivana Straussa, in obsega CIV + 778 strani.

Kdor premisli, koliko težkoč je bilo treba premagati, predno se je sestavilo tako obširno in natančno delo, bode pač vredno cenil to knjigo, ki se more z vso pravico staviti v stran drugim znanstvenim delom, ki obravnavajo isti predmet. — Delo je spisano v nemškem, hrvatskem in srbskem jeziku. —

Dvakrat se je že pred tem popisovalo ljudstvo Bosne in Hercegovine, in sicer: l. 1879, takoj po okupaciji in l. 1885.

Prvo popisovanje pač vsled mnogih težkoč ni bilo popolnoma natančno, vendar pa se more z gotovostjo reči, da številke, ki nam jih je podalo, skoro odgovarjajo resnici in jih torej moremo uporabljati, ko primerjamo sedanje podatke s prejšnjimi.

Po tem trojnem popisovanju je znašalo prebivalstvo Bosne in Hercegovine v letih

1879	1885	1895
1,158.164	1,336.091	1,568.092

Po veri je bilo prebivalcev:

	Mohamedanov	Katoličanov	Pravoslavnih	Židov	Drugih ver
l. 1879:	448.613	209.391	496.485	3.426	249
l. 1885:	492.710	265.788	571.250	5.805	538
l. 1895:	548.632	334.142	673.246	8.213	3859

Naraščanje, oziroma nazadovanje različnih konfesij se bolje spozna, če primerjamo različne vere po odstotkih prebivalstva. Na ta način sprevidimo, da je bilo v odstotkih:

	Mohamedanov	Katoličanov	Pravoslavnih	Židov	Drugih ver
l. 1879:	38.73	18.08	42.88	0.29	0.02
l. 1885:	36.88	19.89	42.76	0.43	0.04
l. 1895:	34.99	21.31	42.94	0.52	0.24

Iz teh dveh tabel spoznamo, da je v zadnjih letih razmeroma najbolj naraščalo število drugovernikov, to pa vsled vednega priseljavanja tujcev. Za temi je najbolj naraslo število Židov, kar pa je slabo znamenje za bodočnost bosanskega naroda.

Glavne vere okupiranih dežel pa so: grška pravoslavna, mohamedanska in rimsko-katoliška. — Pravoslavni zavzemajo skoro polovico vsega prebivalstva, in relativno niti ne napredujejo, niti ne nazadujejo. Mohamedani pa se bolj in bolj umikajo napredujočemu katoličanstvu.

Relativno večino imajo katoličani v okrožju mostarskem in travniškem; mohamedanci v sarajevskem in dolenjetuzlanskem; pravoslavni v bihaškem in banjaluškem.

Kar se tiče posameznih mest, ima n. pr.:

Sarajevo 10.672 katoličanov, 17.157 moham. in 5.858 pravoslavnih;

Mostar 3.353 katol., 6.946 moham. in 3.877 pravoslavnih;

Banjalučka 2.882 katol., 7.524 moham. in 2.775 pravoslavnih;

Travnik 2.179 katoličanov, 2.983 moham. in 651 prav.;

Bihač 758 katoličanov, 2.571 mohamedanov in 481 prav.;

Jajce 1.982 katoličanov, 1.644 mohamedanov in 245 prav.;

Prjedor*) 336 katoličanov, 2802 moham. in 1819 prav.

Katoličani imajo jeduo nadškofijo (v Sarajevu) in tri škofije (v Banjaluki, Mostaru in Trebinju). Župnij je 152; farnih in podružničnih cerkva 199; 35 samostanov, moških (franciškani, jezuiti, trapisti) in ženskih (usmiljenke, bčere božje ljubezni in sestre presvete krvi).

Izmej višjih šol imajo katoličani svoje osrednje bogoslovno semenišče v Sarajevu; izmej srednjih pa: nadškofovsko višjo gimnazijo v Travniku, samostausko malo gimnazijo v Gučojgori in zasebno žensko učilišče v Sarajevu. Razven tega obiskuje večji del katoliške mladine državne šole, in sicer: veliko gimnazijo v Sarajevu in Mostaru, veliko realko v Banjaluki, tehnično šolo v Sarajevu, deset trgovskih, 2 dekliški in 166 javnih osnovnih šol.

—f—

*) Vkljub tako majhnemu številu katoličanov se je vendar letos v tem mestu prvič obhajala slovesna procesija sv. R. Telesa. — Več o tej veličastni procesiji glej „Zgod. Danica“ z dne 19. junija t. l.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. junija.

(Občni zbor „Kat. tiskovnega društva“) bo letos dne 15. julija ob 10. dopoldne v knjižnici duhovskega semenišča, in sicer kar neposredno za letnim zborovanjem „Duhovskega podpornega društva“, ki se vrši v isti dvorani.

(Težavna polemika.) Povodim imenovanja tržaškega škofa monsign. Sterka je objavil „Narod“ neke neresničnosti glede ljubljanskega knezoškofa, katere smo pooblašteni kot take označili. „Narod“ temu nasproti piše: „Obžalujemo, da Slovenčevi želji ne moremo vstreči, zakaj s tem, da on kaj trdi, pooblaščen ali nepooblaščen, s tem še ni dokazano, da nasprotna trditev ni resnična“. — To se imenuje pri „Narodu“ liberalno in pošteno! Nobenega dokaza nima za svojo trditev in vkljub temu jo vzdržuje v svoji strankarski zaslepljenosti. — Zagrebški „Obzor“ ravna drugače. Ta list je tudi po „Narodu“ posnel to novico, a ko je „Slovenec“ stvar pojasnil, omenja tudi to. Tako delajo sploh dostojni listi.

(Poštinski oficijali) so imenovani dosedanji poštni asistentje gg.: Konrad Deskovič, Karl Majcen, Anton Zavrtnik, Robert Janda, Jožef Streinz, Emil Marin, Karl Husak, Jožef Prandi, Fr. Hafner, Viktor Klinar, Ivan Črne za Trst; Ernest Nastran za Rovinj in Jožef Karent za Ljubljano.

(Imenovan) je avskultantom za Kranjsko gosp. Edvard Picek, praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani.

(V spomin petdesetletnice) daroval je Alojzije višjemu č. g. Fr. Zbašnik, župnik v Hinhah, 50 glid.

(Šolske slovesnosti.) Sv. Alojzija je šolska mladina druge mestne ljudske šole v Ljubljani radi nedelje letos praznovala že v soboto v mestni župni cerkvi sv. Jakoba. Bila je že ob 7. uri zjutraj sv. maša, pri kateri so učenci pod spretnim vodstvom svojih učiteljev prav lepo in čvrsto prepevali prazniku ter pobožnosti primerne pesmi; med mašo pa je bilo prvo sv. obhajilo, h kateremu je pristopilo 86 učenec. Po dokončanem svatem opraviu v cerkvi so bili obhajanci v šolskih prostorih obdarovani z lepimi spominki in okusnimi štrucami, katere je daroval prvim obhajancem pekovski mojster gospod Žužek, večino pa je velikodušno darovala izdelovateljica raznovrstne umetne pekarije gospa Zalaznikova na Stateu trgu. Darovateljem ljubi Bog darove obilno plačaj, prvoobhajancem pa podeli prav obilno sadu prvega sv. obhajila! — Mestna slovenska osemrazredna dekliška šola je praznovala sv. Alojzija v ponedeljek s prvim sv. obhajilom v mestni župni cerkvi sv. Jakoba. Lepo svatovsko oblečene prvoobhajanke so se že pred sedmo uro zjutraj zbrale vrstoma pred cerkvijo, kamor jim pride njihov katehet naproti, da jih pelje v cerkev. V cerkev stopivše jih s kora pozdravi prelepo ubrano petje, katero vodi prav mojstersko že znana mestna učiteljica gospodičina Marija Wessner. Med sv. mašo je 72 učenek prvič pristopilo k sv. obhajilu, kateremu so bili navzoči prav mnogi stariši presrečnih prvih obhajank. Po sv. maši, katera se je končala po rimskem obredu z blagoslovom s presvetim Rešnim Telesom, pred katerim so deklice s pobožnim sočutjem lepo odpele „Tantum ergo in Genitori“, ter po kratkih obhajilnih molitvah v cerkvi so se prvoobha-

janke zopet vrstoma pomikale iz cerkve, od tod pa dalje na bližnji Virantov vrt, kjer so jih njihove skrbne gospodičine učiteljice z blagorodno gospo voditeljico Mossovo na čelu in s pomočjo drugih blagih dobrotnikov prav ljubeznivo pogostile. Preskrbele so jim zajuterk ter raznega peciva. Prav ljubezniva je bila gostija prvoobhajanih na vrtu, kjer so učenke tovarišice med zajuterkom obhajank tovarišice prav vneto in ubrano prepevale prazniku primerne pesmice. Po zajuterku bile so vse deklice obdarovane s krasnimi podobnicami ter spominki prvega sv. obhajila. Ob tej priliki bodi javno najprisrčnejša zahvala izrečena blagorodnim gospem in gospodičnam učiteljicam ter vsem, kateri so pripomogli povzdigniti veseli ter presrečni dan prvega sv. obhajila, Bog plačaj; novoobhajankam pa bodi ta dan vedno trdnjši nagib k dobremu ter zastava srečnega, milosti polnega življenja na zemlji in v večnosti.

(Kresovi) so po starodavni lepi navadi tudi sinoči daleč na okoli napovedali kresni večer. Ljubljancem je bilo vse polno zunaj mesta, deloma na Drenikovem vrhu, na Rožniku, ljubljanskem gradu itd., ki so opazovali veliko število kresov, ki so blizo in daleč goreli po dolinah, po hribih in visokih gorah.

(Iz Loškega potoka.) Čudom smo se čudili brati v 129. in poznejših številkah „Slov. Naroda“ tak dolg spis iz naše doline, ki pa je v resnici prišel izpod peresa g. Endlicherja v Ribnici v pisarni gospoda notarja Gruntarja. Sicer nam je to vsejedno in, če bi bil oni dopis naslovljen „O Loškem potoku iz Ribnice“ in ne „Iz Loškega potoka“, ne bili bi tega niti omenili. Dalje napada dopisnik županstvo, češ, da je isto hotelo preprečiti shod, ter se jezi posebno še nad župana in obč. tajnika, ker se nista shoda vdeležila. Tukajšno županstvo je res vprašalo glavarstvo, je li se je shod pod milim nebom dovolil ali ne, ker čemu je neki potem županstvo, če se sme delati brez njegove vednosti, kar se hoče. Županstvo doslej tudi ni vedelo, da je pri našem glavarstvu navada kazati uradne dopise županstev privatnim osebam. Zakaj se pa župan in obč. tajnik nista udeležila shoda, je tudi umevno. Gospod notar si doslej še ni priboril lavorovega venca za svoje zasluge, in če si ga ni doslej, ne bode si ga najbrže tudi poslej, da o g. Endlicherju ne govorimo. Potočani bodo g. Gruntarju in gosp. Endlicherju prav iz srca hvaležni, če jim dobita pomirovno sodišče, uradne dneve sodišča, glavarstva in zdravnika ter vseh drugih obljubljenih rečij na državne stroške; nikdo pa nam ne more zameriti če s svojo hvaležnostjo toliko časa počakamo, da se vse to tudi zvrši. Kaj nam pomagajo vsi govori, vse obljube, če ostanejo le obljube. Sicer se nam pa čudno zdi, kako je neki to, da je ravno Loški potok gospodu notarju tako na srce prirastel, kako to, da ne osreči Ribničanov, da ni nikdar sklical v družih občinah ribniškega okraja javnih shodov. Želansko leto je naglašal svojo veliko ljubezen do nas in mislili smo, da bo sedaj, ko je bil zadnjič tukaj, par goldinarjev manj zahteval za razne pogodbe in pobotnice od nas Potočanov. Da res zelo smo ljubljani, vsaj g. Endlicher žrtvuje celo svoj zlati čas, da, kadar pride kak Potočan v Ribnico, gre z njim na sprehod in ga poučuje, kako naj zavrta tiste, ki bi utegnili reči, da sta imela on in g. notar na shodu 31. maja „sladka usta“, in kako naj proglašuje, kako mu je Loškopotoški blagor na srečo. Clovek se mora vprašati, kaj vse to pomenja, da smo ravno mi iz med vseh drugih odbrani od gospoda notarja za njegovo „izvoljeno ljudstvo“, kako to, da sveti luč njegove dobrote med toliko družimi ravno le nam. Ne vem, ali je gospod notar ravno Loški potok spoznal za najpripravnejši kraj, da se proslavi, ali so ga vodili pri tem kaki drugi nameni. Občina Loški potok prosila je lansko leto, da se uvrsti pod sodni okraj Lož, in kakor se čuje ne zastoj, morda se pa gospod notar boji, da mu njegovi ljubljani Potočanje ne uidejo izpod njegovega „skrbnega“ varstva. Lansko leto obečal je g. Endlicher, da hoče odvzeti Potočanom „to težko breme, ki jih tlačí“, da jim hoče posebno pomagati, da bi jim ne bilo treba hoditi po zimi v gozde na Hrvaško ali Ogrsko. S tem je prav jasno pokazal, da ne pozna naših ljudij. Kaj ni boljše, da mesto bi doma pri peči lenobo pasli, si na Hrvaškem služijo denar ter spomladi prineso stotak in če je bilo dobro delo še več domov. Res da bi bilo prav dobro, ko bi na državne stroške dobili uradne dneve zdravnika in dobro pitno vodo, pa vsak sam najbolj ve, kje ga

čevlji žuli, mi ne potrebujemo tacega, ki bi nam našteval kaj nam manjka, mi potrebujemo tacega, ki bi nam dal česar pogrešamo. Konečno omenjamo, da na shodu dne 31. maja na Hribu ni bilo navzočih 200 ljudij, če ni gospod dopisnik štel tudi otroke, ki so prišli gledat, kaj bo. Tudi Dragarčanov in Travljanov ni bilo „tako obilo število“ kakor se piše, bilo je obodvojnih kaceh 8 in še med temi je bilo nekaj fantov, ki so le grede od Nove Stifte, torej nekako slučajno prišli na shod. Če je pa le 8 obiskovalcev, čemu se govori potem o „mnogostevilnem“ obisku Dragarčanov in Travljanov.

— Potočan.

(Občni zbor I. splošnega ljubljanskega obrt. kolesarskega društva) vršil se bode jutri ob 8. uri zvečer v prostorih g. I. Košenine na Marije Terezije cesti št. 15, in sicer pri ugodnem vremenu na vrtu, ob neugodnem pa v gostilniških prostorih. — Prijatelji društva in gospodje, kateri želijo k novemu društvu pristopiti, vabijo se najuljudnejše. Kakor že v zadnjič omenjeno: pristop v društvo je vsakemu dovoljen.

(Božja pot M. B. na Blejskem jezeru.) Tako se zove drobna knjižica, obsegajoča 20 strani, ki je izšla v 2. natisku in opisuje zgodovino in narodno pripovedovanje o početku cerkve na blejskem otoku. Knjižico prodaja založnik A. Turk v Ljubljani po 12 kr.

(Ustrelil se je) danes zjutraj v Kurji Vasi hiš št. 27. ob 1/4. uri neki Hugo Moravec, železnični delavec.

(Kako umeva g. A. Gabršček delo za krščansko - socijalno organizacijo?) Zadnji „Primorec“ piše: „Velik shod v St. Petru za organizacijo naših delavcev itd. sta si omislila dva kaplana, došla v obljubljeni deželni goriški s Kranjskega, da bi menda tudi tu sejala kot desna roka nestrpnih hujšakačev neznosne kranjske prepire. Shod se bo baje vršil v nedeljo. Da bo kranjsko politikasterstvo in razdirajoče herostratstvo toliko popolnejši, pride baje tudi jeden govornik iz Ljubljane — (na Goriškem imamo sami dovolj dobrih govornikov!) — ki bo povijal v mamljive besede strankarske nakane narodnih zadiračev, češ: za kmeta in delavca smo že toliko „kunštni“, da bo verjel našim lepim besedam in pri tem ne zapazi v njih povitega strupa. — V koliko se jim to posreči, ne vemo; povemo pa naprej, da za politična sleparstva pri nas niso ugodna tla. Ako bi priprosti poslušalci tudi ne ugovarjali, mislili si bodo venderle svojo, — in ko bo čas, to tudi pokažejo z dejanji. Da bo treba začeti skrbeti za naše delavske stanove, ker se širi socijalna demokracija, o tem smo že mi govorili v „Primorcu“. Treba bo delavski stan združiti pod zastavo „Bog in narod“, ker demokrati ne poznajo ne Boga, ne narodnosti. — Namesto, da bi kranjski kaplani na svojo pest uprizarjali tako organizacijo, ko so vender „danes tukaj, jutri tam“, naj bi delovali složno pod zastavo našega narodnega vodstva, ker le tako je trajen uspeh mogoč. — Sicer pa je nekim generalom brez vojske le do tega, da bi si na kak način pridobili tudi vojsko: v tem grmu tiči zajec! Ali v tem tiči tudi razdiranje naše narodne organizacije, katero bomo znali varovati tudi potem, ako bi primahal ves generalni štab kranjskih razsajačev na Goriško. To na znanje narodno mislečim okoličanom.“ — Lep pozdrav g. Gabrščka za shod, kaj ne da! In vender sam prizna v teh besedah, da bo treba začeti skrbeti za naše delavske stanove, da se torej do zdaj še ni nič skrbelo, toda hajdi z betom po onih, ki hočejo prijeti to delo, ne da bi si izprosili milostnega dovoljenja od g. Gabrščka, kateremu je tako delo „politično sleparstvo“. Vsega vender gosp. Gabršček ne zmorete sami, torej počakajte vsaj, da se prepričate, kaj se bo govorilo in sklepalo na shodu, potem — ropotajte!

(Najstarejši ruski general) A. Imskenerskij, je te dni umrl v Petrogradu; star je bil 109 let. Prišel je svojo vojaško karijero leta 1812 za francosko-ruske vojske. Navzlic svoji starosti je imel izvrsten spomin. Zanimivi njegovi spomini so izšli v listu „Russkaja Starina“.

Društva.

(Pevsko društvo „Ljubljana“) ima dne 1. julija t. l. ob 8. uri zvečer v društveni sobi Stari Trg št. 21. izvanredni občni zbor radi popolnitve v odbor. Društveni člani naj se tega zborovanja kar najmnogobrojnejše udeležijo.

Telegrami.

Levov, 24. junija. Presvetli cesar je podelil pogorelcem v Delatynu, Drohobicah in Lublinjeu 1100 gld. iz zasebne blagajne.

Budimpešta, 24. junija. Poslanska zbornica je zaključila danes svoje zasedanje. — Jesensko zasedanje se otvori 3. septembra.

Rim, 24. junija. Kardinala Sembratovicz in dr. Haller sta vsprejemala včeraj člane diplomatskih zastopov, in več zastopnikov avstro-ogerske kolonije. Popoldne ju je obiskal avstro-ogerski poslanik grof Revertera.

Rim, 24. junija. Govori se, da pride sedanji bruseljski nuncij Nava ali pa nuncij v Monakovem Ajuti za nuncijski v Pariz, in tajnik izvanrednih cerkvenih zadev, monsignor Cavignis za nuncijski v Madrid.

Petrograd, 24. junija. Po naznanilih tvorničarjev znaša število stavkajočih delavcev blizu 176.000, vendar pa je pričakovati, da se kmalu ugodno završe pogajanja mej delavci in delodajalci.

Madrid, 24. junija. Vlada namerava odposlati 100.000 mož na Kubo, in sicer 40.000 v mesecih avgust in september, ravno toliko v mesecu oktobru in ostanek pričetkom prihodnjega leta.

Carigrad, 24. junija. Upor postaja vedno resnejši. Več turških vojaških oddelkov so vstali popolno oklenili. Turška vlada je odposlala več novih močij.

Atene, 24. junija. Na očitjanja turške vlade, zakaj grška vlada ne ovira pošiljatev vojakov in streliva na Kreto, je odgovorila poslednja, da sama ne pospešuje imenovanih akcij, da pa zasebnikov ne more ovirati, ako kaj enakega store. Grška se ravna popolno po nasvetu velevladstij.

London, 24. junija. Spodnja zbornica je po 4 in pol urni debati s 452 proti 75 glasovom vsprejela zakon, po katerem se trajno vpelje klanje živine v pristaniških lukah.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vrbiranje bolečih telesnih delov
antirrhemon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenice 25 kr. 125 (50—17) 5

Umrli so:

23. junija. Anton Stibernik, delavčev sin, 10 dni, Opekarska cesta 51, božjast.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
23.	9. zvečer	737.2	18.3	brezv.	del. oblac.	
24.	7. zjutraj	737.5	16.1	sr. vzvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	735.3	26.9	sr. jzah.	del. oblac.	

Srednja večerajša temperatura 18.8° in za 2.0° nad normalom.

Vabilo

osmi redni občni zbor
„Katol. tiskovnega društva
v Ljubljani“

v sredo, dne 15. julija 1896, ob 10. uri popoldne
v knjižnici duhovskega semenišča.

Dnevni red:

1. Ogoroz predsednika.
2. Tajnikovo poročilo o odbozovem delovanju v dobi od zadnjega občnega zbora.
3. Volitev novega odbora.
4. Sosamezni predlogi in navesti.*)

* V Ljubljani, dne 24. junija 1896.

Odbor.

*) Kdor bi hotel staviti kak samostojen predlog, blagovoli ga oglasiti odboru do 10. julija.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Eksekutivne dražbe.

Fraňa Sojerja iz Plešivce nepremakljivo posestvo (616 gld.), terjatev 311 gld., dne 11. julija (izvršilna realitacija) v Ljubljani.

Marije Dejaka iz Gorenje Vasi nepremakljivo posestvo (2435 gld. 10 kr.), terjatev 675 gld. 54 kr., dne 8. julija in 5. avgusta v Ribnici.

Marije Kastelic iz Radohe Vasi polovica posestva (350 gld.) dne 9. julija in 6. avgusta v Zatičini.

Fraňa Modica iz Metulj zemljišče (1717 gld.) dne 6. julija in 5. avgusta v Ložu.

Marije Lavtar iz Ljubljane nepremakljivo posestvo (1290 gld.), terjatev 108 gld., dne 11. julija in 17. avgusta v Ljubljani.

Janeza Lukana iz Kota posestvo (230 gld.) dne 10. jul. in 12. avg. v Črnomlju.

Marije Stepana iz Curil posestvo (50 gld.) dne 23. jul. in 22. avg. v Metliki.

Antona Knafelca iz Koritnic posestvo (4100 gld.) s pritisklinami (190 gld.) dne 20. jul. in 21. avg. v Ilir. Bistrici.

Josipa Novaka iz Mengša nepremak. posestvi (1718 in 380 gld.), terjatev 204 gld. 5 kr., dne 18. julija in 19. avg. v Kamniku

Pod varstvom.

Ivan Zupan, posestnik v Bohinjski Boli, radi zapravljivosti. Njegov varuh je Tomaž Zupan, zakonik ravnotam.

Vpis tvrdke.

Pri takajšnem deželnem sodišču se je izvršil v združnem registru vpis tvrdke: „Mlekarska zadruga v košanjski županiji, registrirana zadruga z neomejenim poročtvom“. Zadruga se opira na pismena pravila z dne 19. aprila 1896, ima svoj sedež v Novi Sušici ter posreduje mej zadrugniki pri prodaji mleka. Tačasni udje nadelstva so: Josip Rusija, nadučitelj v Košani, predstojnik; Leopold Dekleva iz Buj, tajnik, in Matija Ambrožič iz Nove Sušice, blagajnik.

Vozni red

avstrijskih državnih železnico,
veljaven od 1. maja 1896.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednje-evropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 7. uri 44 minut zvečer osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettenu, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne " "

" 6. " 50 " zvečer " "

" 10. " 25 " zvečer " " (ta vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 15 " dopoldne " "

" 6. " 20 " zvečer " "

" 9. " 55 " zvečer " " (ta vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Štupa za prašiče

ali
svinjski redilni
hranilni prašek.

Najboljše varstveno in dijetlično sredstvo za prašiče.

1 zavoje 25 kr., 5 zavojev 1 gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

lekarna Trnkóczy

v Ljubljani, 463 10-1

pri rotovžu, zraven mestne hranilnice.

Učenca

za prodajalnico z mešanim blagom, 13 do 15 let starega, lepega obnašanja, čvrstega zdravja, z dobrimi spretnostmi, poštenih starišev, sprejme takoj pod navadnimi pogoji

Valentin Treven,
trгоvec v Idriji.

464 1—1

Za gozd blizu Zagreba išče se

gozdni čuvaj (Waldhüter),

oženjen, zmožen slovenskega ali hrvatskega jezika, ki zna tudi brati in pisati.

Ponudbe sprejema: V. Gasparin v Zagrebu, Trenkova ulica, Gabričeva kuća. 461 3—1

Najboljše sredstvo proti stenicom, bolham, kuhinjskemu mrčesu, moljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot nobeno drugo 225 15—10

sredstvo — vsakovrstno golazen in je tudi najbolj poznato ter uporabljeno. Njega znaki so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Uradniško kon-	Mihael Kastner,	Karol Planinšek,
sumno društvo,	J. Klauer,	Jernéj Reitz,
Ivan Fabian,	Josip Kordin,	A. Scharabon,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	iv. Ev. Wutscherja
Ivan Jebračin,	Peter Lassenik,	nasl. V. Schiffer,
Anton Ječminek,	Mihaela Lavriča,	A. Staenl,
Jegliš & Leskovic,	nasl. F. Grošl,	Fran Stupica,
G. Karinger,	Alojzij Lenček,	M. E. Supan,
J. Kastner,	Ivan Perdan,	Franč Terdina,

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu, Cirknici. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Bardych.

Sidro
Liniment. Capsici comp.
 18—13 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296
 priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
 zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
 vseh lekarnah. Zabeleženo naj se to sploh priljubljeno
 domače zdravilo kar kratko kot 726 70-57
Richter-jev liniment s „sidro“
 ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
 znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.
Richter-jeva lekarna
 pri zlatem levu v Pragi.

Izvirne ruske spominske kupe
na carovo kronanje
 priporoča
Andr. Druškovič, železarija, Ljubljana.

Zavod
 34 za 26-12
umetnost
slikarij
 na
steklo
B.Škarda
 v Brnu.
 Specijaliteta:
 izdelovanje cer-
 kvenih oken.
 Sedemkrat odlikovan.
 Ceniki zastoj
 in franko.
 Katalogi na upogled.

Zavarovalno društvo „Unio catholica“ išče pod jako
 ugodnimi pogoji marljivega, poštenega in spretnega
potovalca (akviziterja)
 večšega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.
 Lastnoročno pisane prošnje sprejema do 1. julija t. l.
 glavni zastop „Unio catholica“ v Ljubljani, Kongresni
 trg št. 17. 459 5—3

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na
„ZORO“
 ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.
 Cena: Za nedijake 80 kr., za dijakke 50 kr.
 Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur.,
 Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!
 Kdor hoče imeti svoje
 obuvalo lepo temno-črno se
 lesketajoče in si je želi
 ohraniti trpežno, kupi naj
 edino le
Fernolendtovo
črnilo za čevlje
 o. kr. priv. tovarne,
 ustanov. ljene
 leta 1832 na Dunaji.
Povsod v zalogi.
 Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj
 se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**
 Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohr-
 nitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsako-
 vrstne tinte, svetla naravna crme za svetlo usnjato
 obuvalo in pisarni pečatni vosek. 33 52—24

Velika zaloga stavbinskega materiala.
F.P. VIDIC & Comp. v Ljubljani
 ponujajo po najnižjih cenah
Zarezane strešnike (Strangfalzriegel), najboljše in najceneje kritje streh.
Lončene peči in štedilna ognjišča iz lastne tovarne, kakor tudi
Česke peči.
Nastavke za dimnike in
 (Steinzeug) za vodovode, stranišča itd. **cevi iz kamenine.**
Šamotne ali mozaik plošče in plošče iz Portland-cementa za tlakanje
 cerkv, hodnikov, trotuarjev itd.
Roman-Cement.
Portland-Cement iz tovarne na Dovjem.
Ognju protivno opeko in plošče.
Strešno lepnico (Dachpappe) ter vse v stavbino stroko
 spadajoče predmete.
Trstne storje in karbolinej.
Najnižje cene. (265 30—24)

Vsled podiranja hiše 423 18—13
v Špitalskih ulicah št. 6
 se je pričela **popolna**
razprodaja manufakturnega blaga
Fr. Petrič-a.
 Prodajalo se bode pod tovarniško ceno.
Le kratek čas.

Cement,
železniške šine,
traverze,
vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti
in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-
pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna
in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,
 priporoča po zelo znižanih cenah
Andrej Druškovič, trgovec z železnino
 Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Dunajska borza.			
Dne 24. junija.		Dne 23. junija.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 30 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 40 .	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 . 50 .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 85 .	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 . 50 .
Avstrijska krona renta 4%	101 . 20 .	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . — .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 90 .	Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 . 50 .
Ogerska krona renta 4%	98 . 85 .	Dunavske vravnave srečke 5%	126 . 50 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	964 . — .	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	106 . 75 .
Kreditne delnice, 160 gld.	349 . 50 .	Posojilo goriškega mesta	112 . — .
London vista	119 . 95 .	4% kranjsko deželno posojilo	98 . 50 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 82 1/2 .	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 25 .
20 mark	11 . 74 .	Prijoritete obveznice državne železnice	222 . 75 .
20 frankov (napoleonidor)	9 . 53 .	„ „ južne železnice 3%	169 . 35 .
Italijanski bankovci	44 . 45 .	„ „ južne železnice 5%	129 . 75 .
C. kr. cekini	5 . 65 .	„ „ dolenskih železnice 4%	99 . 50 .
		Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	137 . — .
		Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . — .
		Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . — .
		Salmove srečke, 40 gld.	69 . — .
		St. Genois srečke, 40 gld.	69 . — .
		Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 . — .
		Ljubljanske srečke	22 . 75 .
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 . 25 .
		Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3400 . — .
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	414 . — .
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 . 50 .
		Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 . — .
		Montanska družba avstr. plan.	77 . 60 .
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	150 . — .
		Papirnih rubljev 100	126 . 87 .

Nakup in prodaja
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izšrebanju
 najmanjšega dobitka.
 Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
 potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
 papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
 obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.